

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

Ändring i ett antal landskapslagar av regler för överklagande av beslut fattade av hälsonämnden.

1996-97

nr 31

FÖRSLAG

Landskapsstyrelsen föreslår att 14 § landskapslagen om hälso- och sjukvården, 85 § landskapslagen om hälsovården, 3 § landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattning om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel, 6 § landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om produktsäkerhet, 3b § landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier och 3b § landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om livsmedel ändras.

Enligt förslaget skall den sakägare som önskar ändring i ett beslut fattat av hälsonämnden begära rättelse hos myndigheten. Det beslut som fattas i anledning av ett rättelseyrkande kan i sin tur överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol. Detta stadgande infogas i 14 § landskapslagen om hälso- och sjukvården. I de övriga lagarna i framställningen görs en hänvisning till besvärsparagrafen i hälso- och sjukvårdslagen.

MOTIVERING

1. Gällande bestämmelser

Denna framställning behandlar ändringar i två lagar som ännu inte färdigbehandlats av lagtinget. Landskapsstyrelsen har i framställningen utgått från att 3 § landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattning om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel får den lydelse paragrafen har i framställning 1996-97 nr 27. Vad gäller 85 § landskapslagen om hälsovården har landskapsstyrelsen utgått från paragrafens gällande lydelse.

Beslut som styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård har fattat kan enligt 14 § landskapslagen om hälso- och sjukvården överklagas till Ålands förvaltningsdomstol. Innan ett beslut kan överklagas måste sakägaren begära rättelse av beslutet hos styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård. Överklaganden av hälsonämndens beslut skall dock skickas till landskapsstyrelsen i enlighet med de besvärstadganden som finns i ett antal blankettlagar inom hälsonämndens område eller, om det inte finns några stadganden i blankettlagen, till landskapsstyrelsen enligt 25 § självstyrelselagen. Denna skillnad i besvärbestämmelserna är inte bra och bör rättas till.

I dag finns besvärsmåttbestämmelser, med besvärshänvisning till landskapsstyrelsen, i de flesta lagar där hälsonämnden är beslutande myndighet. Finns det inga bestämmelser om besvär i den åländska blankettlagen kan det bero på att det inte finns några besvärsmåttbestämmelser i den finska rikslagen eller att det inte fanns några besvärsmåttbestämmelser i en tidigare gällande blankettlag. Detta leder till osäkerhet om när och hur myndighetens beslut går att överklaga och till vilken myndighet ett eventuellt överklagande skall ställas. Finns det inga besvärsmåttregler i blankettlagen leder detta till att eventuella överklaganden inom blankettlagens område skall ställas till landskapsstyrelsen enligt huvudregeln i 25 § självstyrelselagen. För att överklagandet skall kunna tas upp av Ålands förvaltningsdomstol krävs enligt 26 § 2 meningens självstyrelselagen att förvaltningsdomstolen i **landskapslag** anförtros rättsskipningsuppgifter i de förvaltningsangelägenheter som hör till landskapets behörighet.

Det finns också områden där riket har lagstiftningsbehörigheten men stadganden i självstyrelselagen eller i en överenskommelseförordning har delegerat förvaltningen till landskapsstyrelsen eller till en myndighet underlydande landskapsstyrelsen. Om man i en överenskommelseförordning skulle påföra hälsonämnden nya uppgifter så skulle landskapsstyrelsen automatiskt bli besvärsmåttinstans på detta område om det inte i landskapslag finns ett stadgande som säger att besvär över hälsonämndens beslut skall överklagas till Ålands förvaltningsdomstol.

Eftersom avsikten är att beslut som hälsonämnden fattat skall överklagas till Ålands förvaltningsdomstol så är det enklast, mest överskådligt och säkrast att man för

in besvärsmåttelserna i hälso- och sjukvårdslagen och som en ren serviceåtgärd till användarna gör en hänvisning till hälso- och sjukvårdslagen i de aktuella blankettlagarna.

2. Rättelseyrkande

Rättelseyrkandet är ett förvaltningsförfarande som föregår överklagandet till ÅFD som är egentlig förvaltningsrättsskipning. Rättelseyrkandet kan endast begäras av part och skall framställas skriftligen till myndigheten. Endast de beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande kan överklagas till ÅFD.

Enligt förslaget införs en möjlighet för en missnöjd part att inom 21 dagar hos styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård eller hälsonämnden begära rättelse av ett av myndigheten fattat beslut. Myndigheten får enligt stadgandet endast pröva de krav som har framställts i rättelseyrkandet.

Ett rättelseyrkande skall handläggas utan dröjsmål. Visar det sig att beslutet inte har tillkommit på rätt sätt eller innehåller uppenbara felaktigheter kan myndigheten ta upp ärendet på nytt.

3. Organisatoriska och ekonomiska verkningar

I och med att ÅFD övertar besvären från landskapsstyrelsen kommer landskapsstyrelsens ärendeantal att minska.

Hälsonämndens möjlighet att på nytt behandla vissa ärenden leder till en viss kostnadsökning för myndigheten men beräknas spara både tid och pengar för den/de som berörs av beslutet.

Förslaget har i övrigt inga ekonomiska eller organisatoriska verkningar för landskapet.

4. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

Landskapsstyrelsen föreslår att ikraftträdelsedatumet lämnas öppet för landskapsstyrelsens avgörande. Avsikten är att lagen skall träda i kraft så fort som möjligt efter det att lagstiftningskontrollen är avslutad.

Landskapsstyrelsen föreslår att lagtinget antar följande lag.

1) **LANDSKAPSLAG**
om ändring av 14 § landskapslagen om hälso- och sjukvården

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 14 § 1 och 2 mom. landskapslagen den 19 oktober 1993 om hälso- och sjukvården (60/93) sådana de lyder i landskapslagen den 14 augusti 1997 (66/97) samt fogas till 14 § ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. som följer:

14 §

Sakägare som är missnöjd med ett beslut som styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård *eller hälsonämnden* har fattat kan inom *21 dagar*, räknat från den dag beslutet delgavs vederbörande, skriftligen begära rättelse hos *den beslutande* myndigheten. I rättelseyrkandet, som läggs till grund för myndighetens prövning, skall anges vilket beslut som önskas rättat och de omständigheter som rättelseyrkandet grundar sig på. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

Beslut som styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård *eller hälsonämnden* fattat med anledning av ett rättelseyrkande får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol. Överklagandet skall ha inkommit till domstolen inom 30 dagar från delgivningen av beslutet.

Finns det i speciallag stadganden som begränsar rätten att överklaga ett beslut fattat av styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård eller hälsonämnden gäller de stadgandena före stadgandena i denna lag.

Denna lag träder i kraft den .

2) **LANDSKAPSLAG**
om ändring av landskapslagen om hälsovården

I enlighet med lagtingets beslut ändras 85 § landskapslagen den 25 juli 1967 om hälsovården (36/67) sådan den lyder i landskapslagen den 19 oktobet 1993 (62/93) som följer:

85 §

I hälsonämndens beslut i ärende som avses i denna lag får ändring sökas i enlighet med vad som föreskrivs i 14 § landskapslagen om hälso- och sjukvården (60/93).

Hälsonämndens beslut får verkställas omedelbart och trots att ändring sökts, om beslutet till sin art är sådant att det bör verkställas utan dröjsmål eller om beslutets ikraftträdande av sanitära skäl inte kan uppskjutas och hälsonämnden förordnat att beslutet omedelbart skall verkställas.

Denna lag träder i kraft den 1997.

3) **LANDSKAPSLAG**
om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattning om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel

I enlighet med lagtingets beslut fogas till 3 § landskapslagen den ... om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattning om livsmedelshygien i fråga om animaliska livsmedel (/) ett nytt 4 mom. som följer:

3 §

I hälsonämndens beslut i ärende som avses i denna lag får ändring sökas i enlighet med vad som föreskrivs i 14 § landskapslagen om hälso- och sjukvården (60/93).

Denna lag träder i kraft den 1997.

4) **LANDSKAPSLAG**
om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om produktsäkerhet

I enlighet med lagtingets beslut ändras 6 § landskapslagen den 21 januari 1988 om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om produktsäkerhet (8/88) sådan den lyder i landskapslagen den 19 oktober 1993 (64/93) som följer:

6 §

I hälsonämndens beslut i ärende som avses i denna lag får ändring sökas i enlighet med vad som föreskrivs i 14 § landskapslagen om hälso- och sjukvården (60/93) med beaktande av bestämmelserna i 19 och 20 §§ produktsäkerhetslagen.

Denna lag träder i kraft den 1997.

5) **LANDSKAPSLAG**
om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier

I enlighet med lagtingets beslut ändras 3b § landskapslagen den 9 april 1990 om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (32/90) sådan den lyder i landskapslagen den 27 juli 1995 (60/95) som följer:

3b §

Beslut som fattats med stöd av denna lag överklagas enligt bestämmelserna i de författningar som avses i 1 och 4 §§. I hälsonämndens beslut i ärende som avses i denna lag får ändring sökas i enlighet med vad som föreskrivs i 14 § landskapslagen om hälso- och sjukvården (60/93).

Denna lag träder i kraft den 1997.

6) **LANDSKAPSLAG**
om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om livsmedel

I enlighet med lagtingets beslut ändras 3b § landskapslagen den 23 maj 1977 om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om livsmedel (43/77) sådan den lyder i landskapslagen den 27 juli 1995 (58/95) som följer:

3b §

Beslut som fattats med stöd av denna lag överklagas enligt bestämmelserna i de författningar som avses i 1 och 5 §§. I hälsönämndens beslut i ärende som avses i denna lag får ändring sökas i enlighet med vad som föreskrivs i 14 § landskapslagen om hälso- och sjukvården (60/93).

Denna lag träder i kraft den 1997.

Mariehamn den 11 september 1997

L a n t r å d

Roger Jansson

Föredragande ledamot

Gun Carlson